



T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 17.12.2015

Sayı: 639

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Ceza Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 14.12.2015

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler			
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	27 Ocak 2016		E.No: 2/535	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
[Signature]	[Signature]	[Signature]	[Signature]	[Signature]
TBMM BAŞKANI	[Signature]			



TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
17 Aralık 2015
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
17 Aralık 2015
No: 12057

GENEL GEREKÇE

5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "Zorunluluk Hali" başlıklı 92. Maddesi;
"Organ veya dokularını satan kişinin içinde bulunduğu sosyal ve ekonomik koşullar göz önünde bulundurularak, hakkında verilecek cezada indirim yapılabileceği gibi, ceza vermekten de vazgeçilebilir." şeklinde düzenlenmiştir.

Bu maddeye göre, bir kimsenin içinde bulunduğu sosyal ve ekonomik koşullar araştırılarak, borç batağında olması, çocuklarını doyuramaz durumda bulunması gibi nedenlerle organ veya dokusunu sattığı anlaşılırsa, bu kimseye verilecek ceza hakim takdirine göre belirlenen miktarda indirilebileceği gibi, hakim ceza vermekten de vazgeçebilir.

Bu madde özellikle Türkiye'nin belli yörelerinde bulunan yoksul kimselerin, organlarını, dokularını satmalarını teşvik eder niteliktedir. Ve bir hukuk devletinde, hele hele Anayasasında sosyal devlet olduğu kabul edilen bir devlette, insanların sosyal ve ekonomik nedenlerle böyle bir yola başvurmalarını hoşgörmek üzücüdür. Bu hüküm, Anayasanın 2. Maddesinde düzenlenen sosyal hukuk devleti ilkesi ile 12. Maddesinde düzenlenen temel hak ve hürriyetlerin dokunulamaz, devredilemez ve vazgeçilmez olarak sayılan niteliklerine de aykırıdır.

Bu maddeden faydalanan olan, organ veya dokusunu satan kimsedir. Alan için, bu maddeye göre, verilecek cezadan indirim yapılması veya hiç ceza verilmemesi söz konusu olamaz.

Organ bağıışı, bir insanın organlarının bir kısmını veya tamamını, henüz sağlıklı iken, beyin ölümünün ardından başka insanlarda yararlanılmak üzere bağışlaması işlemidir.

Anayasanın 17. ve 56. Maddeleri ile vatandaşların sağlıklı yaşama hakkı güvence altına alınmaktadır. Yaşama hakkımız garanti altında olmasına rağmen 20.169 kişi hala organ bağıışı bekliyor.

2238 Sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılması ve Nakli Hakkında Kanun'un ilerleyen tıp ve tekniğe göre revize edilmesi gerekmektedir. Bu noktada Türk Ceza Kanunun 92. Maddesinden de bahsetmek gerekiyor. 92. Maddedeki yoksul bağıışçının cezalandırılmayacağı hükmü bir nevi ayrımcılıktır. Yoksul bağıışçının cezalandırılmayacağı, yoksul olmayan bağıışçının cezalandırılacağı yönündeki hüküm son derece yanlıştır. Bu hüküm adeta para için organını ticaret konusu yapmış, bedensel bütünlüğünü bozmuş kişiyi buna rağmen cezasız bırakmaya yöneliktir. Bu hüküm adeta organ mafyasının önünü açmaktadır. Bu hüküm bir an önce yürürlükten kaldırılmalı ve yoksul vatandaşlarımızın para için organlarını satmaları yolu engellenmelidir.

Hazırlanan kanun teklifi ile Türk Ceza Kanunun 92. Maddesinin yürürlükten kaldırılması ve organ mafyasının önüne geçilmesi için bir adım atılması planlanmaktadır.

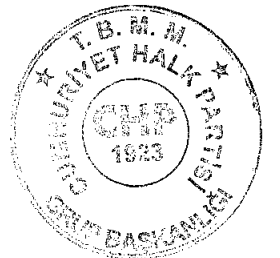


MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 92. Maddesinin yürürlükten kaldırılması ve organ mafyasının önüne geçilmesi için bir adım atılması planlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.



TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 92. Maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

